

המרכז למורשת המודיעין (מ.ל.מ.)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

ערפאת ו"הרשות הפלסטינית" ממשיכים להפגין אזלת יד בחקירת הפיגוע נגד שיירת הדיפלומטים האמריקנית, בו נהרגו שלושה מאבטחים (אוקטובר 2003). מאחורי הפיגוע עמדו, ככל הנראה, "ועדות ההתנגדות העממית", ארגון טרור הפועל ברצועה ומורכב בעיקר מפורשי "פת"ח" ומפעילים לשעבר במנגנוני הביטחון הפלסטיניים

מקום הפיצוץ והריסות הרכב בו נהרגו שלושת המאבטחים האמריקניים.

מאפייני האירוע

1. ב-15 באוקטובר 2003 נהרגו בבית חנון שבצפון הרצועה שלושה מאבטחים אמריקניים, כשרכבם עלה על מטען. זאת, בשעה שליוו את נספחת התרבות האמריקנית בדרכה לראיין מועמדים מאוניברסיטת עזה לקבלת מלגות מ"קרן פולברייט". **היה זה הפיגוע השני מאז פרוץ העימות, שכוון נגד שיירה אמריקנית והראשון בו ספגו האמריקנים נפגעים (הפיגוע הקודם, הפעלת שני מטענים לעבר כלי רכב של השגרירות האמריקנית בין בית להיא לג'באליה ב-26 באוגוסט 2003, הסתיים ללא נפגעים).**
2. ארגון טרור בשם **"ועדות ההתנגדות העממית", הפועל ברצועת עזה** והמורכב בעיקר מפורשי "פת"ח" ופעילים לשעבר ממנגנוני הביטחון הפלסטיניים, **עמד, ככל הנראה, מאחורי הפעלת המטען**. ארגון זה **ממשיך לקיים זיקה הדוקה לגורמי "פת"ח ולרשות הפלסטינית ומנגנוניה**.

לחצים אמריקניים למציאת האשמים מול אזלת יד של "הרשות הפלסטינית" בחקירת האירוע

3. "הרשות הפלסטינית", כמצופה ממנה, גינתה את הפיגוע ופתחה בחקירה, בהובלת בכירים במנגנוני הביטחון ברצועה ובשיתוף פעולה עם גורמי מודיעין אמריקניים. החקירה הביאה למספר מעצרים, זמן קצר לאחר הפיגוע אולם, ככל הנראה, לא של אותם גורמים קונקרטיים שעמדו מאחורי הפיגוע.
4. בעקבות לחץ אמריקני ואימים בסנקציות כלכליות (הפסקת הסיוע האמריקני למיזמים ברצועה), הנחה ערפאת לסיים את הפרשה ולהעמיד למשפט ארבעה מהעצורים: נעים אבו אלפול, בשיר אבו אללבן, מחמד דסוקי עצליה ואחמד צאפי. המשפט נערך בתחילת פברואר 2004 ובמהלכו **זוכו** הנאשמים מההאשמות שיוחסו להם. אולם הארבעה נותרו במעצר, למרות שהם, ככל הנראה, לא ביצעו את הפיגוע. זאת, בעקבות הנחיית ערפאת, שהעדיף להותיר את הארבעה במעצר, על מנת "להוכיח" לאמריקנים ש"הרשות" הצליחה לעצור

ולהעמיד לדין את האחראים לפיגוע.

5. האמריקנים, מצדם, בהיותם מודעים לחוסר התוחלת של "התהליך המשפטי" הפלסטיני הציגו (5 בפברואר 2004) **5 מיליון דולר** לאדם שימסור מידע אודות הפיגוע; ה"רשות", מצדה, **סירבה לפרסם** את ההצעה האמריקנית בתקשורת. פעילי "ועדות ההתנגדות העממית", מצדם, החליטו לעשות מעשה: ב-21 באפריל 2004 פרצו לכלא בו הוחזקו העצורים ושיחררו שלושה מהם, תוך תקיפת הסוהרים במקום. מאז האירוע, **לא פעלו מנגנוני ה"רשות"** להשיב את הפעילים למעצר.

6. **התנהלותם של ערפאת ומנגנוני הביטחון הפלסטיניים** סביב פרשיית הפיגוע בשיירה האמריקנית ורצונם להפגין השגת תוצאות בחקירת הפרשה, **מעידים על חששם של הפלסטינים מהידרדרות היחסים עם ארה"ב**, וקונקרטיית מהפסקת הסיוע האמריקני לפרויקטים ברצועה; בו בזמן, כבעבר, **נרתעים ה"רשות" והמנגנונים לחקור ביסודיות אירועי טרור ולמצות את הדין עם העומדים מאחוריהם**, אפילו כשמדובר באמריקנים וכשיש להם, לכאורה, אינטרס מובהק לעשות זאת. הסיבה לכך, הנה בראש ובראשונה **חולשת ה"רשות" ומנגנוניה** מול גורמי הטרור ועניינם **להימנע מעימות חזיתי עם.**

7. **במישור הפנים-פלסטיני** משמשת חקירת הפרשה **כלי ניגוח בין ערפאת לדחלאן**, כחלק ממאבק הכוח על השליטה ברצועה. ערפאת, מצדו, הפקיע את האחריות על החקירה מידי "הביטחון המסכל" שבהשפעת דחלאן, ומינה בראשות הצוות המיוחד את צא'ב אלעאג'ז (מפקד החטיבה הצפונית ב"ביטחון הלאומי"); דחלאן, מצדו, טען בפומבי, כי הפעילים שהועמדו לדין הנם חפים מפשע.

8. ישראל, מצדה, פעלה (19 ביולי) על מנת לפגוע בעבד יוסף קוקא, פעיל בכיר בארגון "ההתנגדות העממית" ברצועה. קוקא היה מעורב בהפעלת המטען נגד השיירה האמריקנית והוגדר (רדיו "אלאקצא"), ע"י הדובר הרשמי של הארגון (אבו עביר), כמפקד הכללי של "חטיבת צאלח אלדין", הזרוע המבצעית של הארגון.

לסיכום

9. "הרשות הפלסטינית" **ממשיכה לגלות אזלת יד בטיפול בפיגוע הטרור נגד יעדים אמריקניים, למרות לחציה של ארה"ב**. החשדות המרכזיים לאחריות על הפיגוע מופנים לעבר גורמים ב"ועדות ההתנגדות העממית" המקורבים ל-"פת"ח", אולם גורמי הביטחון הפלסטיניים **אינם מעוניינים** למצות את החקירה בנושא עד תום.

נספח

"ועדות ההתנגדות העממית" - אפיונים כלליים

הלוגו של הארגון המבטא את המסר הלוחמני שלו. הלוגו מורכב מהכתובת בערבית (באותיות בולטות) "אלמקאומה" (ההתנגדות הפעילה). משולבים בה הדגל הפלסטיני, רוס"ר מונף אל על וכיפת הסלע (?). למטה מופיעה הכתובת "**לג'אן אל מקאומה אל שעביה**" ("ועדות ההתנגדות העממיות"), **יש לשים לב לדמיון ללוגו של ארגון "חזבאללה" בלבנון.**

1. "**ועדות ההתנגדות העממית**" הנו ארגון טרור הפועל ברצועת עזה, והוא הנחשד העיקרי בהפעלת המטען נגד השיירה האמריקנית. המדובר **בארגון טרור** שהוקם ברצועה בתחילת העימות (ספטמבר 2000) ע"י **פורשי "פת"ח** ופעילים לשעבר **ממנגנוני הביטחון הפלסטיניים**. בנוסף לכך חברים בארגון גם אנשי "**חמאס" לשעבר**, חלקם מבוקשים לשעבר שהצטרפו לשורות "הביטחון המסכל", וכן פעילים אשר מקורם ב"**ג'האד האסלאמי**" וב"**חזית העממית**".

2. **ג'מאל אבו סמהדאנה**, יליד '63 תושב רפיח, שפרש מ-"פת"ח"/"תנזים", היה זה **שהקים את הועדות** והוא גם **העומד בראשם**. לאחר הקמתן הוא החל לבצע פיגועים נגד ישראל, שהלכו והתרחבו הודות לסיוע שהוזרם ל"ועדות". בפיגועים הללו נהרגו לפחות 10 ישראלים. אבו סמהדאנה עצמו נפצע במהלך העימות בידו בעת שניסה להרכיב מטען חבלה.

3. "ועדות ההתנגדות העממית" (והזרוע המבצעית שלהם "חטיבת צאלח אלדין") הפכו בהדרגה **לגורם מרכזי** בביצוע פיגועים ברחבי

הרצועה. הארגון ביצע פיגועים קטלניים נגד **כוחות צה"ל** ונגד **יעדים אזרחיים ישראליים** בתוכם בלטו:-

א. **פיגועי מטען רבי עוצמה נגד טנקי צה"ל**: 14 בפברואר 2002 (3 הרוגים); 14 במרס 2002 (3 הרוגים); 14 במרס 2002 (3 הרוגים); 5 בספטמבר 2002 (הרוג אחד).

ב. **פיגועים נגד יעדים אזרחיים ברצועה**: פיגוע מטען נגד אוטובוס הילדים סמוך לכפר דרום (20 בנובמבר 2000, 2 הרוגים); ירי לעבר אוטובוס שהוביל עובדים של "רשות שדות התעופה" באזור מסוף רפיח (8 באוקטובר 2000, 8 ישראלים נפצעו); ירי לעבר כלי רכב ישראלי בציר כרם שלום מסוף רפיח (ישראלית נהרגה). **אכרם סלאמה עטיה סעיד**, איש "ועדות ההתנגדות העממית" שנשפט ל-24 שנות מאסר (ראה להלן) הודה בחקירתו, כי תכנן לבצע **פעולת התאבדות** בכפר דרום.

ג. **ירי פצצות מרגמה לעבר יעדים ישראליים ברצועה (ובכללם יישובים אזרחיים)**, לעיתים תוך פרקי זמן קצרים, דוגמת 3 פיגועים שבוצעו ב-28 באפריל 2001 לעבר **נצר חזני** (5 נערים נפצעו, 1 באורח בינוני); ב-29 באפריל לעבר **כפר דרום** וב-7 במאי לעבר **עצמונה**.

4. בעבר ניסה הארגון להעתיק פעילותו גם ליהודה ושומרון. אכרם סלאמה עטיה סעיד מהרצועה, חבר הארגון נשלח בינואר 2002 ע"י ג'מאל אבו סמהדאנה לפעול ביהודה ושומרון ולבצע פיגועי ירי נגד חיילים ואזרחים. הוא הסתנן דרך אזור הגדר בכיסופים, עבר ללוד ומשם לראמאללה. נעצר ב-25 בפברואר 2002, הורשע במשפטו ונדון ל-24 שנות מאסר.

5. ברשות פעילי "הוועדות" מצויים אמצעי לחימה מגוונים הכוללים, בין השאר, נק"ל, חנ"ם תקני ומאולתר, פצצות מרגמה, מוקשים ורימונים כמו רקטות נ"ט ואף אמל"ח רקטי תלול מסלול. בהקשר זה יצוין, כי לאחרונה החלה "ההתנגדות העממית" לבצע ירי רקטות "נצר 3", מייצור עצמי, לעבר יישובים בעורף ישראל. את אמצעי הלחימה משיגים חברי "הוועדות" באמצעות הברחות (עפ"י רוב דרך **מנהרות רפיח שעל גבול ישראל-מצרים**). וכן רכש מסוחר יצרני אמל"ח ברצועת עזה כמו כן בייצור עצמי.

6. **מסמכי שלל** שנפלו לידי צה"ל ברצועה במהלך מבצע "שומרי המבצר" (פעילות צה"ל במתחם "הביטחון המסכל" ברצועה, ב-18 בנובמבר 2002), וממצאי חקירתו של **יוסף מקדאד** (קצין במנגנון "הביטחון המסכל" ברצועה) המחישו, כי "**הביטחון המסכל**", **גוף שתכליתו סיכול טרור, ו"הרשות" הפלסטינית, חילקו (לפחות בעבר) באופן שוטף וביד נדיבה כספים ואמצעי לחימה לארגוני הטרור השונים ובכללם ל"ועדות ההתנגדות העממית"**. להלן כמה דוגמאות ממסמכי השלל שנפלו לידי צה"ל מגובות ע"י ממצאי חקירתו של יוסף מקדאד, באשר לסיוע שהועבר לפעילי "ועדות ההתנגדות העממית".

עדויות לסיוע שהגישו "הרשות" וה"ביטחון המסכל" של "הרשות" לפעילי "ועדות ההתנגדות העממית" ברצועת עזה

מסמך א' (1), (2) - תרגום

העברת סיוע לסאלם אלעראביד, בכיר ב"ועדות ההתנגדות העממית" בשיח' רדואן

18/3/02	"הרשות הלאומית הפלסטינית" "הביטחון המסכל" רצועת עזה	
	קבלה מס' 8646	
		משולם ל: סאלם אלעראביד. סכום: 2,500 דולר בלבד. לצורך: תשלום שכר דירה למשך שנה מ-18/3/02
	[חתימה] סאלם אלעראביד	

8/3/02	"הרשות הלאומית הפלסטינית" "הביטחון המסכל" רצועת עזה	
	קבלה מס' 8643	
		משולם ל: סאלם אלעראביד. סכום: 1,500 דולר בלבד. לצורך: הוצאות משימת עבודה (?)
הערה: סאלם אלעראביד: קצין ב"ביטחון המסכל", בכיר ב"ועדות ההתנגדות העממית" בשיח' רדואן. היה מעורב בשנים האחרונות בפיוגעים נגד צה"ל.		

מסמך א' (1) - מקור

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

السلطة الوطنية الفلسطينية
الأمن الوقائي
قطاع غزة

التاريخ: ٢٠٠٢/٣/٨
المرفقات:

سند صرف

نقدا
شيك رقم
على بنك
تاريخ الإستحقاق

№ 8046

شيك
٥ 2500

بصرف الي السيد / كاسم العرابيد
مبلغ وقدره الفات رقم ١٠٠٠ / ١٠٠٠
وذلك عن اعانة بطلبه طرفة عازمة

الذافع
الإسم
التوقيع

المستلم
الإسم
التوقيع

מסמך א' (2) - מקור

מסמך ב'

בקשת קבוצת אנשי "הביטחון המסכל" המעורבת בייצור אמל"ח להקצאת פיצוי נדיב עבור פעיל שביתו נפגע בעת "תאונת עבודה" בעת התפוצצות מכונית תופת שנועדה עבור "ועדות ההתנגדות העממית"

רקע

1. ב-5 במרס 2002 ארעה "תאונת עבודה", כאשר מכונית תופת התפוצצה בעזה ליד מחסן אמל"ח של "הביטחון המסכל", אשר שכן בבניין השייך למופק חמיד, איש "הביטחון המסכל". כתוצאה מהפיצוץ ניזוק הבניין.
2. יוסף מקדאד, קצין ב"ביטחון המסכל", שנעצר ב-14 בנובמבר 2002, מסר בחקירתו כי למחסן זה הובא חלק גדול מה-אמל"ח שייצר מנגנונו של טלאל מחיסן, קצין החבלה הראשי של "הביטחון המסכל". הוא מסר גם, כי בסוף 2001 העביר יחד עם מפקדו נביל הדהד 3 מטעני חבלה, במשקל 15 ק"ג כל אחד, לשני פעילי "החזית העממית" מהמחסן אשר בבניין חמיד.
3. בפיצוץ בבניין חמיד נהרג אסמאעיל אבו מדין, קצין "המשטרה הימית", ככל הנראה כתוצאה מ"תאונת עבודה" בעת פיצוץ מכונית תופת, שנועדה עבור "ועדות ההתנגדות העממית". מחקירתו של יוסף מקדאד עלה כי מנגנון "הביטחון המסכל" "פרס חסותו" על ארגוני טרור הפועלים ברצועה וביניהם "ועדות ההתנגדות העממית" ו"הג'האד האסלאמי".
4. מסמך שלל שנתפס במתחם "הביטחון המסכל" עוסק בבקשת פעילים מבצעיים של "הביטחון המסכל", למתן פיצוי נדיב למופק חמיד, בעל הבניין ופעיל של "הביטחון המסכל". להלן תרגום המסמך.

תרגום המסמך

		בשם אללה הרחמן והרחום "הרשות הלאומית הפלסטינית" "הביטחון המסכל" רצועת עזה
--	--	--

לכבוד האח ראש מנגנון "הביטחון המסכל", **אבו חאתם** [רשיד אבו שבאכ] ישמרהו האל

בברכת המולדת ולעצם העניין

הנדון: **שיפוץ בית משפחת חמיד**

אנו החתומים מטה מבקשים לעשות את הדרוש בשל מה שקרה לביתו של האח **מופק חמיד**. זאת מאחר שאנו חשים כי היה מחדל בכל הנוגע למשך תקופת השיפוץ **והפיצוי על הבית והמכונות**, היות ועברו כבר 9 חודשים מאז האירוע ולא נעשה דבר במהלך תקופה זו.

אנו חשים תסכול ברמה הלאומית והמקצועית ובתפקידים שאנו ממלאים, **מאחר שמה שקרה לאח מופק יכול לקרות גם לנו**.

לכן, אנו מבקשים לשפץ את הבית ולהעניק פיצויים עבור המכונות בהקדם האפשרי, **מאחר שהאח מופק שירת את המנגנון [בזמן האירוע]** ולא עשה זאת לטובתו האישית. כמו כן, הוא ביצע תפקידים נוספים טובים יותר ובמקום שאנו נגמול אותו בצורה טובה, אנו רואים שזה מהווה מעין עונש לו ולנו. זאת במיוחד מאחר שהחלו להתגלע בעיות בינו ובין אחותו ואנו לא רוצים שיווצרו לו בעיות [נוספות] בשל השירות שהעניק לנו ולמנגנון.

לבסוף, אנו תולים בכם תקוות רבות [שתסייעו] בשיפוץ הבית ובמתן פיצוי על המכונות, **שכן המנגנון הוא האחראי הראשון למה שקרה**, לאחר שנוצלו כל הקשרים עם משרד התעסוקה ומשרד האוצר. משפחת חמיד רק רוצה שהעניינים ישובו להיות כפי שהיו לפני האירוע. יש לציין שאפילו היו ניתנים להם פיצויים בשווי **מאה אלף דינר**, הם [עדיין] היו [יוצאים] מופסדים.

אנו תולים בכם ובמעמדכם הלאומי תקוות רבות,

מי ייתן ותמשיכו להיות אוצר למולדת זו,

		אחיכם, נביל הדד ראמי אבו ראס עוני חסבאללה מופק חמיד סאמי שלח חאתם אלחמראוי יוסף מקדאד בסאם אבו אלקראיא
--	--	--

